

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 33P/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124200683
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kordošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124200683.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Janou Kordošovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. J., narodený XX.X.XXXX, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: X. C., narodená XX.X.XXXX, K. XX/B, H. (náhradný rodič / náhradná matka), v tomto konaní zastúpený opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa matky: J. C., narodená XX.X.XXXX, trvale bytom A., prechodne bytom K. XX/B, H. a otca: K. J., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom H., prechodne bytom K. XX/B, H., o uloženie výchovného opatrenia, taktó

rozhodol:

I. Maloleté dieťa sa dočasne odníma z osobnej starostlivosti náhradného rodiča a nariaďuje sa mu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého pobyt v špecializovanom zariadení Súkromného liečebno-výchovného sanatória I. - P. pre deti a rodiny I., A. cesta 3, I., na obdobie 6 mesiacov od umiestnenia neodkladným opatrením, t. j. do 5.8.2024.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajší súd uznesením v konaní o neodkladnom opatrení, ktorým bolo starej matke nariadené dočasne odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória I. - Centrum pre deti a rodiny I., A. cesta 3, I. (SLVS / CDR), pod č. k. 33P/12/2024-29 dňa 1.2.2024 začal konanie o nariadenie výchovného opatrenia, lebo to považoval za nevyhnutné v záujme maloletého dieťaťa, u ktorého vystala potreba zabezpečenia mu odbornej pomoci, pretože mal depresívne nálady a suicidálne sklony, neprimerané správanie v škole, bol výbušný, nepripravoval sa na vyučovanie, pričom náhradná matka prestávala zvládať jeho výchovu.

2. Špecializované zariadenie CDR oznámilo tunajšiemu súdu, že dňa 5.2.2024 prijali maloletého A. do centra a z ich správy datovanej 24.5.2024 vyplynulo, že chlapec je niekedy príjemný, pracovitý a nápomocný, no inokedy uštipačný, nátlakový, či agresívny. Provokuje rovesníkov, vyhráža sa im, ale máva aj slušné dni. Zrkadlí neistotu z domu. Počas pobytu udržiava telefonický kontakt so starou matkou a tetou. V máji 2024 bol A. prijatý na SOŠ chovu koní a služieb v Šali, čo posilnilo jeho motiváciu k lepšiemu správaniu a je dôvodom pre odporúčanie CDR nepokračovať ďalej v pobyte. Neodkladné opatrenie podľa správy špecializovaného zariadenia splnilo svoj účel čiastočne. Stredná škola, ktorú začne od septembra 2024 navštevovať, by mala osobnosť maloletého stabilizovať, posilniť a podporiť ho v samostatnosti, do budúcnosti s perspektívou profesijného uplatnenia.

3. Z doterajšieho konania vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. J., narodeného XX.X.XXXX vyplynulo, že maloletý pochádza zo vzťahu matky J. C. a otca K. J., pričom ďalšie dve deti rodičov A. J., narodená X.XX.XXXX a A. J., narodená XX.X.XXXX, boli osvojené a majú priezvisko J. K. A. bol tiež v predosvojitelskej starostlivosti manželov J., ktorí si podali návrh na osvojenie detí J., ale neskôr

si to u A. rozmysleli, lebo bol problémový a na žiadosť predosvojiteľov bol umiestnený do SLVS v I. od 1.9.2020 do 15.10.2020. V spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pokračoval v dobrovoľnom pobyte v zariadení odo dňa 16.10.2020 na základe odporúčania ÚPSVaR do 14.11.2020. Od 15.11.2020 tam bol umiestnený v zmysle uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda o neodkladnom opatrení č. k. 20P/48/2020-16 zo dňa 13.11.2020. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda bolo maloletému nariadené výchovné opatrenie pod č. k. 20P/48/2020-49 zo dňa 22.3.2021, s trvaním do 7.10.2021, predĺženým uznesením č. k. 10P/66/2021-38 zo dňa 4.10.2021 o 6 mesiacov za účelom dokončenia diagnostiky počnúc dňom 8.10.2021 a následne sa opätovne neodkladným opatrením pod č. k. 7P/18/2022-56 zo dňa 21.3.2022 predĺžil pobyt maloletého v uvedenom zariadení na 6 mesiacov počnúc od 9.4.2022. Okresný súd Dunajská Streda dňa 29.9.2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/18/2022 nariadil neodkladné opatrenie v znení, že súd ukončuje výchovné opatrenie nariadené maloletému a A. vrátil do starostlivosti rodičov. Dňa 30.9.2022 maloletý ukončil pobyt v zariadení. Avšak pre dlhodobu narušenú vzťahy dieťaťa s rodičmi bol maloletý po prenesení miestnej príslušnosti z Okresného súdu Dunajská Streda na tunajší súd rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/105/2023-82 z 9.11.2023 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky X. C., narodenej XX.X.XXXX.

4. Rodičia maloletého A. J. C. a K. J. bývajú na ubytovni v H.. Majú v podnájme dvojizbový byt na prízemí. Matka pracuje v ubytovni ako recepčná, otec robí v stavebníctve. Aj náhradná matka maloletého býva na rovnakej ubytovni. Problém pri rodičovskej starostlivosti o maloletého bol v tom, že rodičia so synom nenavštevovali pedopsychiatra, ktorý mu mal predpísať užívanie liekov. Dňa 26.9.2023 sa na ÚPSVaR dostavila matka maloletého s návrhom na umiestnenie ich syna do náhradnej starostlivosti, pretože rodičia znova nezvládajú jeho výchovu. Chlapec uteká z domu, prichádza v noci, nerešpektuje ich, je vulgárny, vyhráza sa im, je lenivý a s ničím doma nepomáha. Maloletý sa vyjadril, že doma vládne veľmi napätá rodinná situácia, matka ho neustále slovne atakuje, je voči nemu vulgárna, vyháňa ho z domu. Má strach byť doma. Preto bol maloletý zverený do starostlivosti starej matky X. C. na základe jej návrhu. Starostlivosť starej matky bola v poriadku a aj maloletý sa v jej domácnosti zastabilizoval. Napriek tomu sa koncom januára 2024 psychický stav maloletého a zdravotný stav jeho starej matky zhoršili a dieťa muselo byť opätovne umiestnené do SLVS - CDR v I.

5. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 1.7.2024, kedy vypočul prítomných rodičov maloletého, jeho opatrovníka a oboznámil sa s ospravedlnením starej matky, ktorá písomne súhlasila s nariadením výchovného opatrenia maloletému na obdobie 6 mesiacov od jeho umiestnenia v CDR. Matka i otec A. zhodne vypovedali, že o výchovu dieťaťa záujem nemajú, lebo vystrája v škole a nedodríava doma hygienu. Boli skeptickí ohľadom dĺžky jeho zotrvania mimo špecializovaného zariadenia. Opatrovníčka objasnila, že maloletého navštevovali v CDR, rozprávali sa s ním, aj s psychológom centra. Maloletý sa vyjadril, že má obavu o svoju budúcnosť, nevedel čo s ním bude ďalej, nestál pevne na nohách, a to bolo príčinou jeho kolísavého správania. Prial si návrat do domácnosti starej matky, resp. by chcel bývať u svojej tety. Jeho správanie sa ustálilo po tom, čo bol prijatý na štúdium do C.. Cez týždeň by mal bývať na internáte a počas víkendov u náhradného rodiča, s čím stará matka súhlasila a pomoc pri výchove prisľúbila aj A. teta. Opatrovník navrhol dobu trvania výchovného opatrenia v rozsahu 6 mesiacov od umiestnenia maloletého do CDR na základe neodkladného opatrenia, teda od 5.2.2024 do 5.8.2024. V záujme maloletého A. určite je, aby neskončil v detskom domove, keď má rodinných príslušníkov, ktorí sa chcú o neho postarať. Nateraz považujú návrat maloletého do domácnosti náhradného rodiča za najlepšie riešenie. Súd sa s názorom opatrovníka stotožnil a rozhodol v zmysle jeho návrhu, pričom zdôrazňuje, že počas pobytu maloletého A. na internáte a tiež v domácnosti starej matky bude potrebné dohliadať na pravidelné užívanie medikamentov predpísaných mu detským psychiatrom za účelom podpory jeho duševnej stability.

6. Podľa § 37 odsek 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. V zmysle odseku 3 písm. b) v spojení s odsekom 5 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, aj bez predchádzajúceho výchovného opatrenia označeného v odseku 2 citovaného ustanovenia, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a

sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Podľa odseku 7 tohto ustanovenia, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Podľa odseku 8 tohto ustanovenia, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

7. Počas trvania neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý A. opätovne umiestnený do CDR v I., tentokrát z domácnosti starej matky ako náhradného rodiča, pre svoje zhoršené správanie a sťažnú výchovu, súd sledoval jeho vykonávanie prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí i zariadenia, kde je dieťa umiestnené. Po uplynutí piatich mesiacov od začiatku pobytu maloletého v zariadení (od 5.2.2024) súd na pojednávaní dňa 1.7.2024 zhodnotil jeho efektívnosť, teda či splnilo účel, ktorý ním bol sledovaný. Podľa správy CDR bol účel pobytu čiastočne splnený a ďalšie pokračovanie aj v novom školskom roku 2024/2025 nebolo odporúčané, lebo A. bol prijatý na SOŠ chovu koní a služieb do Šale, čo by ho malo motivovať k zodpovednosti a riadnemu správaniu, keďže má veľmi pozitívny vzťah k zvieratám. Doba umiestnenia maloletého do špecializovaného zariadenia je preto ohraničená šesťmesačnou lehotou s trvaním do 5.8.2024, kedy sa vráti späť do domácnosti starej matky na víkendy a v týždni by mal bývať na internáte. Ak by sa situácia následne skomplikovala, potom sa môže rozhodnúť o opätovnom uložení toho istého výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného opatrenia.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, lebo tento zákon neustanovuje ani účastníci nenavrhli inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie starej matky v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na tunajšom súde. V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania: a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, f) spisová značka, a tiež osobitné náležitosti: g) proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje, h) v akom rozsahu sa napáda, i) z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne - odvolacie dôvody, j) čoho sa odvolateľ domáha - odvolací návrh (§ 127 ods. 1, 2 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ostatní účastníci nie sú oprávnení podať odvolanie, lebo sa tohto práva po vyhlásení a odôvodnení rozsudku výslovne vzdali (§ 368 CSP).